

Crna Gora
Ministarstvo ekonomije

KONCESIONI AKT ZA PROJEKAT HIDROELEKTRANA NA RIJECI MORAČI

Podgorica, novembar 2010. godine

SADRŽAJ

1. Opis predmeta koncesije, granice područja, oblasti, prostora i lokacije na kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost	3
Opis predmeta koncesije.....	3
Granice područja, oblasti, prostora i lokacije na kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost	3
2. Osnovni parametri za ocjenu ekonomske opravdanosti investicije.....	4
Tehnička i ekonomska analiza hidroelektrana na rijeci Morači, Econ Pöyry AB i IFC	4
Procjena ekonomskih efekata uticaja izgradnje sistema hidroelektrana na rijeci Morači, ...	5
3. Minimalni ili maksimalni rok trajanja koncesije	9
4. Spisak potrebne tehničke dokumentacije sa uslovima za njenu izradu, dozvola, odobrenja i saglasnosti koje treba pribaviti prije početka obavljanja koncesione djelatnosti	9
5. Izvod iz prostorno-planske dokumentacije, vlasnička struktura i način rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, podaci o infrastrukturnim i drugim objektima koji se nalaze na prostoru za sprovođenje koncesione aktivnosti;	10
Izvod iz prostorno-planske dokumentacije.....	10
Struktura vlasništva na zemljištu za koje se daje koncesija	13
Način rješavanja imovinsko-pravnih odnosa.....	14
Podaci o infrastrukturnim i drugim objektima koji se nalaze na prostoru za sprovođenje koncesione aktivnosti.....	15
6. Uslovi koje je dužan da ispunjava Koncesionar u pogledu tehničke opremljenosti, finansijske sposobnosti i ostale reference i dokaze o ispunjavanju tih uslova.....	16
7. Osnovni elementi tenderske dokumentacije (oglasa, dokumentacije vezane za ponudu).....	17
8. Nacrt Ugovora o koncesiji i drugih pratećih ugovora neophodnih za realizaciju koncesije	17
9. Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude	18
10. Uslovi i način obavljanja koncesione djelatnosti	18
11. Mjere za zaštitu životne sredine i unapređenje energetske efikasnosti.....	18
12. Početni iznos koncesione naknade.....	19
13. Način određivanja tarifa za pružanje usluga.....	19
14. Spisak propisa koji se primjenjuju na postupak davanja koncesije i vršenje koncesione djelatnosti	19
Prilog 1: Granica zahvata DPP-a za Osnovna tehnička rješenja I i II	21

1. Opis predmeta koncesije, granice područja, oblasti, prostora i lokacije na kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost

Opis predmeta koncesije

Predmet koncesije je istraživanje, projektovanje, inženjering, finansiranje, izgradnja, upravljanje, održavanje, revitalizacija i predaja hidroelektrana na rijeci Morači, na osnovu Izgradi-Upravljay-Prenesi (BOT) modela, radi eksploatacije vodotoka rijeke Morače. („Projekat“). Postoje dva osnovna tehnička rješenja predstavljena od strane Vlade Crne Gore („Vlada“).

Prema tehničkom rješenju pripremljenom od strane EPCG 1989. godine u saradnji sa Energoprojektom (Srbija) i Elektroprojektom (Slovenija) (Osnovno tehničko rješenje I), Projekat bi bio razvijen kao sistem hidroelektrana Andrijevo, Raslovići, Milunovići i Zlatica, kota gornje vode u hidroelektrani Andrijevo bi bila 285 metara nadmorske visine (mnv), ukupna snaga sistema bi bila 238,4 MW a prosječna godišnja proizvodnja 693,7 GWh (odnosno 721 GWh prema Tehničkoj i ekonomskoj analizi hidroelektrana na rijeci Morači pripremljenoj od strane Econ Pöyry AB u 2009. godini).

Prema tehničkom rješenju pripremljenom od strane EPCG u saradnji sa Energoprojektom (Srbija) i Elektroprojektom (Slovenija) za HE Raslovići, HE Milunovići i HE Zlatica i prema Vodoprivrednoj osnovi Crne Gore za HE Andrijevo, Projekat bi bio razvijen kao sistem hidroelektrana Andrijevo, Raslovići, Milunovići i Zlatica, kota gornje vode u hidroelektrani Andrijevo bi bila 250 mnv, ukupna snaga bi bila 238,4 MW, a prosječna godišnja proizvodnja 616 GWh (Osnovno tehničko rješenje II).

Učesnici na tenderu će imati mogućnost da predlože tehničko rješenje korišćenja hidropotencijala u glavnom toku rijeke Morače uzvodno od ušća Zete u Moraču, različito od Osnovnih tehničkih rješenja I i II (Alternativna tehnička rješenja), pri čemu prosječna godišnja proizvodnja treba biti veća od 600 GWh. Alternativna tehnička rješenja će morati da budu povoljnija sa stanovišta ekonomskih koristi i uticaja na životnu sredinu u poređenju sa Osnovnim tehničkim rješenjima I i II. Definitivno tehničko rješenje za hidroelektrane na Morači, pa i snaga i očekivana godišnja proizvodnja će biti poznate tek nakon odabira koncesionara.

Granice područja, oblasti, prostora i lokacije na kojoj će se vršiti koncesiona djelatnost

Potencijalno područje obavljanja koncesione djelatnosti i realizacije Projekta obuhvata glavni tok rijeke Morače uzvodno od ušća Zete u Moraču.

Sliv Morače uzvodno od predviđene brane HE Zlatica zauzima površinu od oko 790 km², a sam zahvat DPP-a za prostor višenamjenskih akumulacija na rijeci Morači površinu od 32,76 km². Granica zahvata DPP-a za Osnovna tehnička rješenja I i II je data u Prilogu 1.

Granica zahvata DPP-a u slučaju usvajanja Alternativnog tehničkog rješenja kretaće se u okviru potencijalnog područja za obavljanje koncesione djelatnosti i biće utvrđena na osnovu tog Alternativnog tehničkog rješenja.

Konačna granica područja na kome će se obavljati koncesiona djelatnost biće utvrđena na osnovu tehničkog rješenja ponuđača kojem se dodijeli koncesija a u okviru potencijalnog područja obavljanja koncesione djelatnosti.

2. Osnovni parametri za ocjenu ekonomske opravdanosti investicije

Tehnička i ekonomska analiza hidroelektrana na rijeci Morači, Econ Pöyry AB i IFC

Econ Pöyry AB je u 2009. godini u okviru Tehničke i ekonomske analize hidroelektrana na rijeci Morači analizirao ekonomske koristi i troškove Projekta na osnovu Osnovnog tehničkog rješenja I.

Ekonomске koristi od Projekta su sljedeće:

- Proizvedena električna energija;
- Izbjegnute emisije ugljendioksida;
- Koristi po životnu sredinu i društvo.

Ekonomski troškovi Projekta su sljedeći:

- Investiciona ulaganja u HE na Morači;
- Troškovi sanacije kompleksa manastira Morača, eksproprijacije zemljišta i izmještanja puteva;
- Troškovi poslovanja i održavanja HE na Morači;
- Troškovi mjera za zaštitu životne sredine i društvo.

Projekcije cijena električne energije korištene u ekonomskoj analizi su pripremljene od strane Econ Pöyry AB na osnovu procjene kretanja cijena fosilnih goriva u narednih 50 godina.

Neto sadašnja vrednost (NSV) ekonomskih koristi i ekonomskih troškova za Osnovno tehničko rješenje I, obračunata po stopi od 5,5 % iznosi 474 miliona eura, Ekonomska unutrašnja stopa povrata je 9,7%, a Koeficijent B/C (pokazuje odnos između diskontovanih koristi i diskontovanih troškova) je 1,8.

Koristeći istu metodologiju koju je koristio Econ Pöyry AB za Osnovno tehničko rješenje I, IFC je izračunao vrijednosti parametara za ocjenu ekonomske opravdanosti Projekta za Osnovno tehničko rješenje II. NSV ekonomskih koristi i ekonomskih troškova za Osnovno tehničko rješenje II, obračunata po stopi od 5,5 %, iznosi 404 miliona eura, Ekonomska unutrašnja stopa povrata je 9,5%, a Koeficijent B/C je 1,7.

U slučaju da se Projekat realizuje na osnovu Alternativnog tehničkog rješenja, vrijednosti parametara za ocjenu ekonomske opravdanosti Projekta, NSV, Ekonomska unutrašnja stopa povrata i Koeficijent B/C će biti izmijenjene, ali će biti pozitivne: NSV će biti veća od 0, Ekonomska unutrašnja stopa povrata će biti veća od diskontne stope 5,5%, a Koeficijent B/C će biti veći od 1.

Procjena ekonomskih efekata uticaja izgradnje sistema hidroelektrana na rijeci Morači,

Tim eksperata je u septembru 2010. godine pripremio analizu „Procjena ekonomskih efekata uticaja izgradnje sistema hidroelektrana na rijeci Morači“ koja je procijenila uticaj sprovođenja Projekta na bruto domaći proizvod (BDP), zaposlenost, fiskalni bilans i tekući račun platnog bilansa za period od 2010. do 2066. godine.

Analiza obrađuje tri scenarija: scenario po kojem se neće graditi HE na Morači („Nulti scenario“), scenario po kojem se izgradnja vrši po Osnovnom tehničkom rješenju I i scenario po kome se izgradnja vrši po Osnovnom tehničkom rješenju II.

U analizi je pretpostavljeno da će Crna Gora 2018. godine ući ERM II režim („European Exchange Rate Mechanism“) poštovanja Mاستriških kriterijuma vezanih za nivo inflacije, kamatne stope, visinu spoljnog duga i nivo fiskalnog deficita.

Podaci vezani za troškove i dinamiku izgradnje, proizvodnju električne energije i kretanje cijena električne energije za Osnovno tehničko rješenje I su preuzeti iz Tehničke i ekonomske analize hidroelektrana na rijeci Morači koju je izradio Econ Pöyry AB. Za Osnovno tehničko rješenje II revidirani podaci za troškove i dinamiku izgradnje su preuzeti iz Detaljnog prostornog plana za prostor višenamjenskih akumulacija na rijeci Morači (DPP).

Podaci o radnoj snazi potrebnoj za izgradnju HE na Morači su preuzeti iz Osnovnog tehničkog rješenja I, odnosno Osnovnog tehničkog rješenja II. Pri proračunu efekta na zaposlenost nije uračunat rast usljed pozitivnih eksternalija izgradnje HE na Morači u sektorima koji nijesu direktno povezani sa njenom eksploatacijom.

Pri proračunu efekata na tekući račun platnog bilansa uzeti su u obzir podaci o proizvodnji i plasmanu električne energije iz Tehničke i ekonomske analize hidroelektrana na rijeci Morači koju je izradio Econ Pöyry AB.

Pri proračunu fiskalnog uticaja uzeto je u obzir povećanje prihoda po osnovu: poreza na dohodak fizičkih lica, doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, indirektnih poreza (PDV na dio rashoda koji će se oporezovati u Crnoj Gori, poreza na dobit u fazi izgradnje hidroelektrana i u fazi eksploatacije hidroelektrana, kao i prihodi od koncesione i projektne naknade.

Vrijednosti obrađenih ekonomskih pokazatelja za period od 2011. godine do 2066. godine za Nulti scenario su date u sljedećoj tabeli:

	2016. godina	2046. godina	2066. godina
BDP u milionima Eura (nominalne cijene / konstantne cijene iz 2010)	4568 / 3913	18758 / 8871	45673 / 14536
BDP po glavi stanovnika u Eurima (nominalne cijene / konstantne cijene iz 2010)	7123 / 6102	25186 / 11911	55505 / 17665
Stopa nezaposlenosti u %	14,7	8,0	7,2
Trgovinski saldo tekućeg računa platnog bilansa u % BDP-a	-22,1%	-6,9%	-2,9%

Uticaj Osnovnog tehničkog rješenja I

Uticaj Osnovnog tehničkog rješenja I za period 2011-2016 (period izgradnje):

- BDP: Porast BDP-a u periodu izgradnje od 2011-2016. godini u odnosu na Nulti scenario iznosi 204 miliona Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 186 miliona Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.
- BDP-a po glavi stanovnika: Porast BDP-a po glavi stanovnika u periodu 2011-2016. godini u odnosu na Nulti scenario iznosi 322 Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 294 Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.
- Stopa nezaposlenosti: Broj zaposlenih na izgradnji HE na Morači će varirati od maksimalno 2642 do minimalno 282. Odgovarajuće smanjenje stope nezaposlenosti u odnosu na Nulti scenario će varirati od minimalno 0,1%. maksimalno do 1,2% . Tokom izgradnje će na projektu raditi prosječno godišnje 1160 zaposlenih , dok će projekat indukovati zaposlenost u sektoru proizvodnje i usluga od oko 360 zaposlenih prosječno godišnje.
- Trgovinski saldo tekućeg računa platnog bilansa: Porast deficita tekućeg računa platnog bilansa u odnosu na Nulti scenario u periodu do 2015. godine će varirati od maksimalno 2,6 procentnih poena (p.p) (sa deficita od 23,9 % BDP-a po Nultom scenariju na deficit od 26,5 % BDP-a po scenariju Osnovnog tehničkog rješenja I u 2013. godini) do minimalno 1,2 p.p. (sa deficita od 23 % BDP-a po Nultom scenariju na deficit 24,2 % BDP-a po scenariju Osnovnog tehničkog rješenja I u 2015. godini), a 2016. godine smanjenje deficita će iznositi 1,3 p.p. (sa deficita od 22,1 % BDP-a po Nultom scenariju na deficit 20,8 % BDP-a po scenariju Osnovnog tehničkog rješenja I).

- Fiskalni uticaj: Kumulativni pozitivni uticaj na budžet Crne Gore za period od 2011. do 2016. godine u odnosu na Nulti scenario iznosi 84,6 miliona Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 77,1 miliona Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.

Uticaj Osnovnog tehničkog rješenja I za period 2017-2046 (period koncesije):

- BDP: Porast BDP-a u 2046. godini u odnosu na Nulti scenario iznosi 303 miliona Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 144 miliona Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.
- BDP po glavi stanovnika: Porast BDP-a po glavi stanovnika u 2046. godini u odnosu na Nulti scenario iznosi 407 Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 193 Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.
- Stopa nezaposlenosti: Nakon završetka perioda izgradnje uticaj na nezaposlenost je zanemarljiv.
- Trgovinski saldo tekućeg računa platnog bilansa: U 2046. godini pozitivan efekat na trgovinski saldo tekućeg računa platnog bilansa u odnosu na Nulti scenario iznosi 4,5 p.p. (sa 6,9 % BDP-a po Nultom scenariju na 2,4% BDP-a po scenariju Osnovnog tehničkog rješenja I).
- Fiskalni uticaj: Kumulativni pozitivni uticaj na budžet Crne Gore u periodu od 2017. do 2046. godine u odnosu na Nulti scenario iznosi 672,5 miliona Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 402 miliona Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.

Uticaj Osnovnog tehničkog rješenja I za period 2047-2066 (period nakon transfera HE na Morači):

- BDP: Porast BDP-a u 2066. godini u odnosu na Nulti scenario iznosi 794 miliona Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 253 miliona Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.
- BDP po glavi stanovnika: Porast BDP-a po glavi stanovnika u 2066. godini u odnosu na Nulti scenario iznosi 965 Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 307 Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine..
- Stopa nezaposlenosti: Nakon završetka perioda izgradnje uticaj na nezaposlenost je zanemarljiv.
- Trgovinski saldo tekućeg računa platnog bilansa: U 2066. godini pozitivan efekat na trgovinski saldo tekućeg računa platnog bilansa u odnosu na Nulti scenario iznosi 3,3 p.p. (sa deficita od 2,9 % BDP-a po Nultom scenariju na suficit od 0,4 % BDP-a po scenariju Osnovnog tehničkog rješenja I).
- Fiskalni uticaj: Kumulativni pozitivni uticaj na budžet Crne Gore u periodu od 2047. do 2066. godine u odnosu na Nulti scenario iznosi 825 miliona Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 314 miliona Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.

Uticaj Osnovnog tehničkog rješenja II

Uticaj Osnovnog tehničkog rješenja II za period 2011-2016 (period izgradnje):

- BDP: Porast BDP-a u periodu 2011-2016. godini u odnosu na Nulti scenario iznosi 185 miliona Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 169 miliona Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.
- BDP po glavi stanovnika: Porast BDP-a po glavi stanovnika u periodu 2011-2016. godini u odnosu na Nulti scenario iznosi 293 Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 267 Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.
- Stopa nezaposlenosti: Broj zaposlenih na realizaciji Projekta će varirati od maksimalno 2368 do minimalno 253. Odgovarajuće smanjenje stope nezaposlenosti u odnosu na Nulti scenario će varirati od minimalno 0,1%. do maksimalno 1,1% Tokom izgradnje će na projektu raditi prosječno godišnje 1050 zaposlenih , dok će projekat indukovati zaposlenost u sektoru proizvodnje i usluga od oko 310 zaposlenih prosječno godišnje.
- Trgovinski saldo tekućeg računa platnog bilansa: Povećanje deficita trgovinskog salda tekućeg računa platnog bilansa u odnosu na Nulti scenario u periodu do 2015. će varirati od maksimalno 2,1 p.p. (sa deficita od 23,9 % BDP-a po Nultom scenariju na deficit 26 % BDP-a po scenariju Osnovnog tehničkog rješenja II u 2013. godini) do minimalno 1 p.p. (sa deficita od 23 % BDP-a po Nultom scenariju na deficit 24 % BDP-a po scenariju Osnovnog tehničkog rješenja II u 2015. godini), a u 2016. godini smanjenje deficita će iznositi 1,2 p.p. (sa deficita od 22,1% BDP-a po Nultom scenariju na deficit 20,9 % BDP-a po scenariju Osnovnog tehničkog rješenja II).
- Fiskalni uticaj: Kumulativni pozitivni uticaj na budžet Crne Gore za period od 2011. do 2016. godine u odnosu na Nulti scenario iznosi 76 miliona Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 71,6 miliona Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.

Uticaj Osnovnog tehničkog rješenja II za period 2017-2046 (period koncesije):

- BDP: Porast BDP-a u 2046. godini u odnosu na Nulti scenario iznosi 276 miliona Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 131 miliona Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.
- BDP po glavi stanovnika: Porast BDP-a po glavi stanovnika u 2046. godini u odnosu na Nulti scenario iznosi 371 Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 175 Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine
- Stopa nezaposlenosti: Nakon završetka perioda izgradnje uticaj na nezaposlenost je zanemarljiv.
- Trgovinski saldo tekućeg računa platnog bilansa: U 2046. godini pozitivan efekat na trgovinski saldo tekućeg računa platnog bilansa u odnosu na Nulti scenario iznosi 1,6 p.p. (sa 6,9 % BDP-a po Nultom scenariju na 5,3% BDP-a po scenariju Osnovnog tehničkog rješenja II).
- Fiskalni uticaj: Kumulativni pozitivni uticaj na budžet Crne Gore u periodu od 2017. do 2046. godine u odnosu na Nulti scenario iznosi 622 miliona Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 370 miliona Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.

Uticaj Osnovnog tehničkog rješenja II za period 2047-2066 (period nakon predaje HE na Morači):

- BDP: Porast BDP-a u 2066. godini u odnosu na Nulti scenario iznosi 722 miliona Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 230 miliona Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.
- BDP po glavi stanovnika: Porast BDP-a po glavi stanovnika u 2066. godini u odnosu na Nulti scenario iznosi 877 Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 279 Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.
- Stopa nezaposlenosti: Nakon završetka perioda izgradnje uticaj na nezaposlenost je zanemarljiv.
- Trgovinski saldo tekućeg računa platnog bilansa: U 2066. godini pozitivan efekat na trgovinski saldo tekućeg računa platnog bilansa u odnosu na Nulti scenario iznosi 0,9 p.p. (sa deficita od 2,9 % BDP-a po Nultom scenariju na deficit od 1,8 % BDP-a po scenariju Osnovnog tehničkog rješenja II).
- Fiskalni uticaj: Kumulativni pozitivni uticaj na budžet Crne Gore u periodu od 2047. do 2066. godine u odnosu na Nulti scenario iznosi 751 miliona Eura mjereno nominalnim cijenama, odnosno 286 miliona Eura mjereno konstantnim cijenama iz 2010. godine.

3. Minimalni ili maksimalni rok trajanja koncesije

Rok trajanja koncesije će biti jedan od kriterijuma za ocjenu ponuda, te će stoga biti određen tenderskim postupkom. Minimalni rok trajanja koncesije je 25 godina. Pri evaluaciji ponuda će se na odgovarajući način vrednovati ponuđeni rok trajanja koncesije. Kao početak roka trajanja koncesije uzima se Dan početka upravljanja Projektom. Dan početka upravljanja je definisan kao dan koji nastupi kasnije od:

- 00:01h na dan nakon dana u kome je svaka proizvodna jedinica posljednje od hidroelektrana na Morači otpočela u potpunosti sa komercijalnim radom, i
- 00:01h na dan koji slijedi danu u kome je Koncesionar pribavio sve potrebne dozvole za rad HE na Morači.

4. Spisak potrebne tehničke dokumentacije sa uslovima za njenu izradu, dozvola, odobrenja i saglasnosti koje treba pribaviti prije početka obavljanja koncesione djelatnosti

- Vodni uslovi. Izdaje Uprava za vode.
- Strateška procjena uticaja na životnu sredinu. Priprema Vlada. Saglasnost izdaje Agencija za zaštitu životne sredine
- Detaljni Prostorni Plan. Priprema i usvaja Vlada.
- Urbanističko-tehnički uslovi.
- Saglasnosti:
  - vodovodna saglasnost, izdaje JP Vodovod i kanalizacija;

- protivpožarna saglasnost, izdaje Ministarstvo unutrašnjih poslova, Inspektorat za zaštitu od požara, eksploziva, havarija i tehničku zaštitu objekta;
  - ekološka saglasnost, izdaje Agencija za zaštitu životne sredine;
  - sanitarna saglasnost, izdaje Ministarstvo zdravlja, Služba zdravstveno-sanitarne inspekcije;
  - saobraćajna saglasnost, izdaje Ministarstvo pomorstva, saobraćaja i telekomunikacija ili opštinski sekretarijat za privredu;
  - PTT saglasnost, izdaje Telekom CG;
  - vodna saglasnost, izdaje Uprava za vode;
  - poljoprivredna saglasnost, izdaje Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede ili opštinski sekretarijat za privredu;
  - geomehanička saglasnost, izdaje Ministarstvo ekonomije;
  - saglasnost za zaštitu spomenika kulture izdaje Ministarstvo kulture, sporta i medija.
- Projektna dokumentacija. Rade ovlašćene institucije i projektne organizacije.
  - Revizija projektne dokumentacije. Radi ovlašćena institucija.
  - Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu. Radi Koncesionar, a saglasnost izdaje Agencija za zaštitu životne sredine.
  - Građevinska dozvola. Izdaje Ministarstvo za uređenje prostora i zaštitu životne sredine.
  - Saglasnost za priključenje na prenosnu mrežu. Izdaje Prenos a.d.
  - Vodna dozvola. Izdaje Uprava za vode.
  - Upotrebna dozvola. Izdaje Ministarstvo za uređenje prostora i zaštitu životne sredine.
  - Licenca za proizvodnju električne energije. Izdaje Regulatorna Agencija za energetiku Crne Gore.

5. Izvod iz prostorno-planske dokumentacije, vlasnička struktura i način rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, podaci o infrastrukturnim i drugim objektima koji se nalaze na prostoru za sprovođenje koncesione aktivnosti;

Izvod iz prostorno-planske dokumentacije

Prema Zakonu o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG“ br. 51/08 i 40/10) detaljni prostorni plan donosi se za područja na kojima treba da se izgrađuju objekti koji su od interesa za Crnu Goru ili su regionalnog značaja. Takođe, ovim Zakonom propisano je da je prije pristupanja izgradnji objekata, odnosno promjeni u prostoru, potrebno pribaviti urbanističko-tehničke uslove koje izdaje ministarstvo nadležno za poslove uređenja prostora, a na osnovu planskog dokumenta.

Cilj izrade Detaljnog prostornog plana za prostor višenamjenskih akumulacija na rijeci Morači (DPP) je da se stvore uslovi za izgradnju višenamjenskih akumulacija kroz izradu relevantne studijske, analitičke i planske dokumentacije, kojom će se integralno sagledati i analizirati svi elementi namjene i organizacije korišćenja prostora, a u cilju zaštite i podsticanja daljeg ukupnog razvoja ovog područja. DPP-om se utvrđuje optimalan razmještaj aktivnosti, fizičkih struktura i stanovništva na području uticaja budućih višenamjenskih hidroakumulacija, uz uvažavanje ekonomskih, tehničko-tehnoloških, prostorno-funkcionalnih kriterijuma i principa održivog razvoja.

DPP za Osnovno tehničko rješenje I i II sadrži detaljne razrade za pojedine zone i lokalitete (4 višenamjenske akumulacije na rijeci Morači), čime se obezbjeđuju preduslovi za realizaciju investicionih projekata i uređenje prostora na lokacijama koje zahtijevaju trajne promjene u prostoru.

DPP se radi za središnji tok rijeke Morače, na kojem je predviđena izgradnja četiri hidroelektrane (HE Zlatica, HE Milunovići, HE Raslovići i HE Andrijevo), višenamjenske akumulacije uključujući i prostor oko akumulacija, neophodan za realizaciju putne, elektro, vodovodne, kanalizacione i druge infrastrukture. Za Osnovno tehničko rješenje I akumulacije se pružaju na toku od Zlatice (oko 1,5 km uzvodno od mosta na Smokovcu) do mosta Grlo (oko 2,5 km uzvodno od manastira Morača), a za Osnovno rješenje II od Zlatice (oko 1,5 km uzvodno od mosta na Smokovcu) do Manastira Morača .

Sliv Morače uzvodno od brane HE Zlatica zauzima površinu od oko 790 km², a sam zahvat DPP-a, odnosno zona detaljne razrade, površinu od 32,76 km². Zahvat DPP je podijeljen u 10 zona i to:

Zlatica 1 (1,24 km²), Zlatica 2 (0,78 km²), Zlatica 3 (3,48 km²), Zlatica 4 (1,03 km²), Milunovići 1 (1,59 km²), Milunovići 2 (1,67 km²), Raslovići 1 (0,25 km²), Raslovići 2 (1,74 km²), Andrijevo 1 (17,71 km²) i Andrijevo 2 (3,27 km²).

U neposrednom okruženju višenamjenskih akumulacija, odnosno u zoni zahvata DPP-a, planirani bilans namjena korišćenja prostora od 3276,59 ha iskazuje se kroz:

- Poljoprivredno zemljište 288,69 ha (379,67 ha)¹;
- Šume i šumsko zemljište 1454,60 ha (1707,53 ha);
- Naselja 291,40 ha (303,34 ha);
- Vodene površine
  - Akumulacije 1013,82 ha (641,62 ha);
  - Rijeka Morača 1,04 ha (9,63 ha);
  - Pritoke rijeke Morače 9,17 ha (13,00 ha);
- Saobraćajnice
  - Autoput 0,5 km (0,5km) 2,40 ha (2,40ha);
  - Magistrala 43 km (41,1km) 51,97 ha (41,63 ha);
  - Reg. i Lok. putevi 49,6km (51,85km) 36,30 ha (35,91 ha);
- Groblja 1,53 ha (1,63 ha);
- Turizam 61,59 ha (67,22 ha);
- Sport i rekreacija 6,85 ha (6,85 ha);
- Vjerski kompleksi 3,73 ha (3,87 ha);
- Zone izgradnje hidroenergetskih građevinskih objekata 59,84 ha (59,86 ha);

---

¹ Cifre u zagradama odnose se na Osnovno tehničko rješenje II

U regulacionom smislu DPP se primjenjuje:

- i. Direktnim izdavanjem akta o urbanističko-tehničkim uslovima u skladu s DPP-om;
- ii. Izradom generalnih projekata hidroenergetskih objekata, dionica magistralnog puta, dionica lokalnih puteva i dr.

Elementi za urbanističko – tehničke uslove (UTU):

Izradom i usvajanjem DPP-a potrebno je osigurati status kompleksne i funkcionalne zaštite i kvalitetan prostorni razvoj područja u kojima se realizuju te akumulacije.

U tom smislu definišu se tri kategorije UTU:

- i. I kategorija UTU za višenamjenske akumulacije i objekte koji su njihov sastavni dio: brane, energetska postrojenja, razvodna postrojenja, trafostanice, dalekovodi, tuneli, propusti, nasipi, „riblje staze“ i sl;
- ii. II kategorija UTU za prateće sadržaje neophodne za održavanje višenamjenskih akumulacija: baze za održavanje brana, mjerne stanice, servisna pristaništa i privezi za plovila, stajališta na obali sa sanitarnim i ugostiteljsko – uslužnim sadržajima, punktovi za informacije i dr;
- iii. III kategorija UTU za izgradnju stambenih, privrednih, društvenih, ugostiteljskih, komunalnih i drugih objekata u granicama područja DPP-a.

U cijeloj zoni zahvata DPP-a, UTU za objekte označene kategorijama I i II definišu se direktno iz planskog dokumenta DPP.

III kategorija UTU definisana je smjernicama za izgradnju objekata u zonama zahvata DPP.

I kategorija UTU:

- I/ 1. Uslovi za brane – Proističu iz odgovarajućih stručnih propisa i standarda kao i iz klimatskih, geoloških, seizmičkih, hidroloških i sl. uslova mikrolokacije.
- I/2. Uslovi za energetska postrojenja sa trafostanicama, razvodnim postrojenjima i dalekovodima – Proističu iz odgovarajućih stručnih propisa i standarda kao i iz klimatskih, geoloških, seizmičkih i sl. uslova mikrolokacije. Takođe, UTU za ostale elemente elektrana sadrže i elemente oblikovanja objekata i ambijentalne karakteristike mikrolokacije koji imaju uticaj na oblikovanje.
- I/3. Uslovi za „riblje staze“ – Proističu iz odgovarajućih stručnih propisa i standarda kao i iz zahtjeva za obezbjeđenje kretanja životinja.
- I/4. Uslovi za magistralne i lokalne saobraćajnice – Proističu iz odgovarajućih stručnih propisa i standarda. Takođe, UTU za putnu mrežu sadrže i elemente oblikovanja putnih objekata u ambijentalne karakteristike mikrolokacije koji imaju uticaj na oblikovanje.
- I/5. Uslovi za tunele – Proističu iz odgovarajućih stručnih propisa i standarda kao i iz klimatskih, geoloških, seizmičkih i sl. uslova mikrolokacije.
- I/6. Uslovi za propuste – Mikrolokacije za ove objekte utvrđuju se na osnovu DPP-a, kao i veze sa lokalnim i drugim saobraćajnicama, postojećim i planiranim. Takođe, uslovi proističu i iz odgovarajućih stručnih propisa i standarda kao i iz klimatskih, geoloških, seizmičkih i sl. uslova mikrolokacije trase.

- I/7. Uslovi za nasipe – Proističu iz odgovarajućih stručnih propisa i standarda kao i iz klimatskih, geoloških, hidroloških, seizmičkih i sl. uslova mikrolokacije trase. Za ove objekte preciziraju se i max. visine usjeka i način finalne obrade, u skladu sa prirodnim i ambijentalnim karakteristikama mikrolokacije.
- I/8. Uslovi za saobraćajne znake i saobraćajne informacije – uslove daje nadležno ministarstvo u skladu sa međunarodnim i domaćim propisima i standardima. Uslov je savremeno oblikovanje ovih elemenata
- I/9. Uslovi za ograde – Proističu iz konkretnih potreba mikrolokacije i oblikovnih karakteristika objekta.
- I/10. Uslovi za zaštitu od buke – Proističu iz odgovarajućih stručnih propisa i standarda i uslova mikrolokacije trase.
- I/11. Uslovi za zaštitno zelenilo – Definišu se na osnovu karakteristika mikrolokacije, okolnog pejzaža i odgovarajućih stručnih propisa i standarda iz ove oblasti.

II kategorija UTU:

Urbanističko – tehnički uslovi za navedene objekte i površine sa kompleksnim sadržajima strukturiraju se na sljedeći način i definišu se na osnovu tehnoloških zahtjeva za tu vrstu objekta, karakteristika mikrolokacije, okolnog pejzaža i odgovarajućih stručnih propisa i standarda iz ove oblasti:

- II/1. Uslovi za pješačke staze
- II/2. Uslovi za biciklističke staze
- II/3. Uslovi za servisna pristaništa i privezi za plovila
- II/4. Uslovi za kupališta na otvorenom
- II/5. Uslovi za ribolovni centar sa uzgajalištem ribe (mrestilište)
- II/6. Uslovi za odmorišta na obali sa sanitarnim i ugostiteljsko – uslužnim sadržajima (parking, toalet, ugostiteljski objekat, punkt za informacije i sl)
- II/7. Uslovi za alpski tobogan (roler coaster)

III kategorija UTU:

Granica zahvata DPP-a predstavlja zonu u kojoj se, pored planiranih višenamjenskih akumulacija očekuju dinamične promjene u prostoru u vidu gradnje turističkih, stambenih, privrednih, sportsko rekreacionih i drugih objekata. Takođe se očekuje i oživljavanje ruralnih naselja koja će uz izgradnju akumulacija i izmještanja postojećih puteva, kao i autoputa Bar – Boljare biti dostupnija iz postojećih opštinskih, regionalnih i republičkog centra.

Osnov za gradnju u zoni zahvata DPP-a proizilazi iz DPP ili drugog planskog dokumenta koji je sa njim usaglašen DPP.

Uslovi za gradnju se dobijaju na osnovu DPP-a, a za njihovo izdavanje je nadležano resorno ministarstvo.

Ukoliko se u zoni zahvata DPP-a ukaže potreba za kompleksnom gradnjom (turistički kompleks, proizvodni kompleks, infarstruktura i dr.), UTU će se definisati na osnovu DPP-a.

Struktura vlasništva na zemljištu za koje se daje koncesija

Usljed nepostojanja ažurnih katastarskih podataka za veliki dio zemljišta koje se nalazi u zoni detaljne razrade (ZDR) DPP-a ne postoje precizni podaci o strukturi vlasništva. Ipak, elaboratom o eksproprijaciji koji je ranije rađen za potrebe elektroprivrede, kao i uvidom na terenu DPP-om je utvrđeno da će zbog realizacije Osnovnog tehničkog rješenja I biti potopljeno oko 268 građevinskih objekata ukupne površine od oko 20740 m². U slučaju Osnovnog tehničkog rješenja II procjenjuje se da će biti potopljeno 226 građevinskih objekata ukupne površine od oko 16540 m². U oba slučaja imovina je u približno 93% u privatnom vlasništvu.

Učesnici na tenderu će imati mogućnost da predlože tehničko rješenje različito od Osnovnih tehničkih rješenja I i II. U tom smislu zemljište za koje se daje koncesija kao i struktura vlasništva će biti poznate tek nakon odabira Koncesionara.

Način rješavanja imovinsko-pravnih odnosa

Potrebe za eksproprijacijom zemljišta

Za one zemljišne parcele koje su u državnom vlasništvu nije potrebno vršiti eksproprijaciju. Prema članu 44. stav 2 Zakona o koncesijama pravo korišćenja zemljišnih parcela u državnoj svojini od strane Koncesionara biće potvrđeno ugovorom o koncesiji. U slučaju da je bilo koja zemljišna parcela u privatnoj svojini biće sproveden postupak eksproprijacije na osnovu posebnog elaborata i takvo zemljište će biti dato u državinu Koncesionaru radi korišćenja za potrebe koncesije.

Bivši vlasnik eksproprisanu nepokretnosti ima pravo na pravičnu naknadu za eksproprisanu nepokretnost u novcu ili prenosom u svojinu ili susvojину druge odgovarajuće nepokretnosti. Naknada u stvarima i pravima je moguća samo ukoliko se sa takvim načinom naknade složi lice čija se imovina ekspropriše.

Postupak eksproprijacije

Eksproprijacija se sastoji od četiri faze:

- i. Utvrđivanje javnog interesa od strane Vlade.
- ii. Donošenje rješenja o eksproprijaciji od strane Uprave za nekretnine na osnovu Predloga za eksproprijaciju urađenog od strane Vlade (koja je korisnik eksproprijacije). Strana nezadovoljna sadržajem rješenja ima pravo žalbe Ministarstvu finansija.
- iii. Određivanje pravične naknade. Ukoliko raniji vlasnik i korisnik eksproprijacije ne postignu sporazum o naknadi osnovni sud na području nalaženja nepokretnosti doneće odluku o visini naknade.
- iv. Upis prava svojine na eksproprisanj nepokretnosti.

U slučaju Projekta, usvajanjem DPP-a se ujedno i ustanovljava javni interes za eksproprijaciju neophodnog zemljišta.

Raniji vlasnik eksproprisanu nepokretnosti ima pravo da zahtijeva poništenje ili izmjenu pravosnažnog rješenja o eksproprijaciji ako korisnik eksproprijacije u roku od tri godine od dana pravosnažnosti tog rješenja nije izvršio najmanje trećinu vrijednosti od ukupne vrijednosti predviđenih radova. Ovaj zahtjev može biti podnjet po isteku tri godine, ali najkasnije po isteku šest godina od dana pravosnažnosti rješenja.

Podaci o infrastrukturnim i drugim objektima koji se nalaze na prostoru za sprovođenje koncesione aktivnosti

Drumski saobraćaj

U Slivu Morače nalaze se djelovi od 846 km magistralnih, 950 km regionalnih i 5132 km lokalnih puteva Crne Gore. Savremeni kolovoz zastupljen je kod magistralnih puteva 79%, kod regionalnih 37% i kod lokalnih 60%.

Od magistralnih puteva najvećom dužinom unutar Sliva su dijelovi dionica Jadranske magistrale M-2 Petrovac – Podgorica – Kolašin. Jadranska magistrala u evropskoj mreži puteva ima oznaku E-65, E-80.

Koridor autoputa Bar – Boljare, ukupne dužine oko 169 km, na dionici Smokovac – Mateševo u Slivu Morače je dužine 29 km. Ovaj potez autoputa vezan je za petlju Smokovac i ide dalje prema Bioču, Pelevom Brijegu i Lijevoj Rijeci do Mateševa. Na lokacijama Pelev Brijeg i Duške koridor se integriše sa saobraćajnom mrežom Crne Gore.

Od regionalnih puteva u Slivu Morače su i dijelovi sljedećih pravaca:

- Bioče – Mateševo R-19
- Mioska – Tušina (Boan) R-18

Takođe, po podacima iz DPP-a u planu su: izgradnja autoputa Bar – Boljare koji će u dužini od 0,5 km prolaziti kroz ZDR, biciklističko pješačke staze u dužini od 128 km i panoramske staze u dužini od 5,3 km.

U okviru DPP-a za Osnovno tehničko rješenje I i II u ZDR trenutno se nalazi 40,5 km magistralnih, 0,9 km regionalnih i 93 km lokalnih puteva. Prema DPP-u planirano stanje za Osnovno tehničko rješenje I je: 43,0 km magistralnih, 0,9 km regionalnih i 48,7 km lokalnih puteva, dok za Osnovno tehničko rješenje II planirano stanje je: 41,1 km magistralnih, 0,9 km regionalnih i 50,95 km lokalnih puteva.

Izgradnja hidroelektrana na rijeci Morači za Osnovno tehničko rješenje I iziskuje izmještanje dijela magistralnog puta u dužini od 12487,98 m, dok za Osnovno tehničko rješenje II treba izmjestiti 9687,98 m. Od toga: 3454,5 m u zoni hidroelektrane Zlatica, 1000 m u zoni hidroelektrane Raslovići, i u zoni hidroelektrane Andrijevo 7942,48 u Osnovnom tehničkom rješenju I, a 5142,48 m u Osnovnom tehničkom rješenju II. Kao kompenzaciju za potopljenu lokalnu putnu mrežu, nakon uspostavljanja akumulacija potrebno je izgraditi i 19984 m lokalnih puteva u Osnovnom tehničkom rješenju I, odnosno 27128 m u Osnovnom tehničkom rješenju II.

Telekomunikacije i poštanski saobraćaj

Duž koridora magistralnog puta Podgorica – Kolašin postavljen je fiber-optički kabl.

Energetski sistemi

U Slivu se nalaze dijelovi osnovne elektroenergetske mreže napona 400 kV, 220 kV i 110 kV i odgovarajuće distributivne mreže koja omogućava da se skoro sva naselja u ovoj zoni (osim teško pristupačnih sela u središnjem i sjevernom dijelu) snabdijevaju električnom energijom.

Postojeća elektroenergetska mreža u okviru DPP-a se sastoji od:

- DV 35kV ukupne dužine 51,6 km sa 5,5 km u ZDR.
- DV 220 kV ukupne dužine 47,8 sa 1,2 km u ZDR.
- DV 110 kV ukupne dužine 30,2 sa 2,5 km u ZDR.
- DV 440 kV ukupne dužine 57,2 sa 2,8 km u ZDR.

Ukupna dužina gore navedenih postojećih dalekovoda je 186,8 km sa 11,8 km u ZDR.

Po podacima iz DPP-a planira se izgradnja sljedećih dalekovoda:

DV 220 kV ukupne dužine 8,8 sa 0,5 km u ZDR.

DV 110 kV ukupne dužine 50,3 sa 4,8 km u ZDR.

DV 2x 110 kV ukupne dužine 2,7 km sa 0,7 km u ZDR.

Ukupna dužina gore navedenih planiranih dalekovoda je 61,8 km sa 6 km u ZDR.

Hidrotehnički sistemi

Od hidrotehničkih sistema u Crnoj Gori, u Slivu Morače realizovana je samo mala hidroelektrana „Lijeva Rijeka”.

Korišćenje voda za vodosnabdijevanje

U zoni Sliva Morače organizovano snabdijevanje vodom preko vodovodnog sistema ima najveći dio stanovništva. Sljedeća izvorišta su u upotrebi:

- Izvorište „Bioče“ daje vodu za potrošače naselja Bioča.
- Izvorište „Duga“ daje vodu za potrošače naselja Duga.
- Izvorište „Lijeva Rijeka“ daje vodu za potrošače naselja Lijeva Rijeka.

Pored navedenog ima nekoliko manjih kaptaža sa kojih se vodom snabdijeva seosko stanovništvo Brskuta.

Izvorište „Bioče“ i izvorište „Duga“ se nalaze u ZDR.

6. Uslovi koje je dužan da ispunjava Koncesionar u pogledu tehničke opremljenosti, finansijske sposobnosti i ostale reference i dokaze o ispunjavanju tih uslova.

U dvostepenom tenderskom postupku za Projekat svi Kvalifikovani ponuđači su kvalifikovani na osnovu ispunjenja finansijskih, tehničkih i drugih kriterijuma navedenih u Pretkvalifikacionoj dokumentaciji odobrenoj od strane Vlade Zaključkom sa sjednice održane 25. februara 2010. godine. Svi Kvalifikovani ponuđači su u sklopu svoje prijave za pretkvalifikaciju dostavili kovertu sa dokumentacijom za utvrđivanje podobnosti ponuđača i kovertu sa dokumentacijom za utvrđivanje ispunjenja kriterijuma za pretkvalifikaciju. Ta dokumentacija je navedena u članovima 4.4, 4.5 i 4.6 Pretkvalifikacione dokumentacije.

7. Osnovni elementi tenderske dokumentacije (oglasa, dokumentacije vezane za ponudu).

Koncesija će biti dodeljena kroz međunarodni, transparentan i konkurentan, dvostepeni postupak.

Dvostepeni postupak za dodelu koncesije se sastoji iz postupka pretkvalifikacije i postupka u kome ponude daju Kvalifikovani ponuđači.

U postupku pretkvalifikacije u skladu sa Javnim oglasom za pretkvalifikaciju zainteresovanim podnosiocima prijava stavljena je na raspolaganje Pretkvalifikaciona dokumentacija.

U postupku u kome ponude daju Kvalifikovani ponuđači osnovne elemente tenderske dokumentacije koja se dostavlja Kvalifikovanim ponuđačima predstavljaju:

- Uputstvo za Kvalifikovane ponuđače;
- Nacrt Ugovora o koncesiji;
- Nacrt Ugovora o podršci sponzora;
- Tehnički uslovi za realizaciju Projekta;
- Nacrt Ugovora o novaciji.

8. Nacrt Ugovora o koncesiji i drugih pratećih ugovora neophodnih za realizaciju koncesije

Ugovor o koncesiji definiše prava i obaveze Koncedenta i Koncesionara povodom koncesije dok Ugovor o podršci sponzora predstavlja ugovor kojim se Sponzor obavezuje na finansijsku podršku Koncesionaru u realizaciji koncesije. Koncesionar i Sponzor su jedno isto privredno društvo (ili konzorcijum privrednih društava) kome je dodijeljena koncesija. U skladu sa članom 51 Zakona o koncesijama u roku od 60 dana od dana zaključenja Ugovora o koncesiji, Koncesionar će osnovati crnogorsko privredno društvo u 100% vlasništvu radi obavljanja koncesione djelatnosti i bez odlaganja će ustupiti sva prava i obaveze iz Ugovora o koncesiji na ovo novoosnovano privredno društvo koje praktično stupa u sva prava i obaveze Koncesionara iz Ugovora o koncesiji.

Koncesionar će po sticanju uslova potpisati sa Prenos a.d. Ugovor o priključenju i Ugovor o korišćenju prenosne infrastrukture.

Osnovni elementi Ugovora o koncesiji:

- Ugovorne strane;
- Dokumenti koji će biti potpisani istovremeno sa Ugovorom o koncesiji;
- Davanje prava na Projekat Koncesionaru od strane Vlade;
- Osnivanje crnogorskog privrednog društva i prenosa prava i obaveza sa Sponzora na projektnu kompaniju;
- Trajanje koncesije;
- Koncesiona naknada;
- Učešće Vlade u realizaciji Projekta;
- Naknade Vladi po osnovu učešća u Projektu;

- Vlasnička prava nad zemljištem potrebnim za izgradnju Projekta;
- Obaveze ugovornih strana u vezi sa realizacijom Projekta;
- Obaveze i prava Koncesionara u vezi sa prodajom i plasmanom električne energije;
- Obaveze Koncesionara u vezi sa transferom Projekta Vladi;
- Izmjene u zakonima i njihov uticaj na obaveze i prava ugovornih strana;
- Izjave i garancije (npr. izjave o (a) urednom zastupanju, izvršenju i dostavljanju, (b) izvršivosti, i (c) nepostojanju sukoba sa Zakonima Crne Gore, itd.);
- Slučajevi kršenja obaveza od strane Koncesionara i Vlade, i prava i obaveze proistekle iz kršenja;
- Obaveze Koncesionara i Vlade u slučaju raskida Ugovora;
- Obaveze Koncesionara i Vlade nakon raskida Ugovora;
- Viša sila – definicija i efekat na prava i obaveze ugovornih strana u slučaju Više sile;
- Rješavanje spora – nadležna pravila i tijela.

Osnovni elementi Ugovora o podršci sponzora:

- Ugovorne strane;
- Obaveze Sponzora u vezi sa investiranjem u kapital projektne kompanije;
- Ograničenja na prenos udjela u osnivačkom kapitalu projektne kompanije;
- Garancije za dobro izvršenje obaveza;
- Slučajevi kršenja obaveza od strane Sponzora i prava i obaveze proistekle iz kršenja;
- Naknade savjetnicima Vlade;
- Izjave i garancije;
- Rješavanje spora – nadležna pravila i tijela.

9. Kriterijumi za izbor najpovoljnije ponude

Ponude će se sastojati iz tehničke i finansijske ponude. Najpovoljnija ponuda će biti izabrana na osnovu ocjene tehničkih i finansijskih ponuda. Ocjena ponuda će uzeti u obzir količinu i vrijednost godišnje proizvodnje električne energije, dužinu perioda izgradnje, investicione troškove Vlade, koncesionu naknadu, druge naknade po osnovu Vladinog učešća u Projektu, vrijednost mjera za zaštitu životne sredine koje će preduzeti Koncesionar, vrijednost hidroelektrana na rijeci Morači po isteku koncesije, dužinu koncesionog perioda, i drugo.

10. Uslovi i način obavljanja koncesione djelatnosti

Uslov i način obavljanja koncesione djelatnosti biće definisani Ugovorom o koncesiji i Ugovorom o podršci sponzora za Projekat. Nacrti oba ugovora će biti sastavni dio tenderske dokumentacije za Projekat.

11. Mjere za zaštitu životne sredine i unapređenje energetske efikasnosti.

U skladu sa Zakonom o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu prilikom pripreme DPP-a priprema se Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja Projekta na životnu sredinu.

Koncesionar je, kao nosilac Projekta, obavezan da u skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu pripremi elaborat procjene uticaja na životnu sredinu i obezbijedi da Agencija za zaštitu životne sredine da saglasnost na taj elaborat. Predmet elaborata je identifikacija i vrednovanje mogućih značajnih uticaja Projekta i određivanje načina sprječavanja, otklanjanja, ublažavanja ili sanacije štetnih uticaja na životnu sredinu i društvo. Prilikom izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za Projekat, Koncesionar će naročito imati u vidu rezultate Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja Projekta na životnu sredinu. Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu će, između ostalog, sadržati sljedeće mjere;

- za konzervaciju za vrste kojima realizacijom DPP-a prijeti istrebljenje i trajno uništenje;
- za ublažavanje efekata indukovane seizmičnosti i mogućeg aktiviranja odrona i klizišta;
- za zaštitu kulturne baštine;
- za valorizaciju sliva.

12. Početni iznos koncesione naknade

Minimalani (početni) iznos koncesione naknade će biti 2% od prihoda od prodaje električne energije proizvedene u Projektu.

13. Način određivanja tarifa za pružanje usluga

Cijena električne energije će biti definisana na tržištu.

14. Spisak propisa koji se primjenjuju na postupak davanja koncesije i vršenje koncesione djelatnosti

Osnovni propisi koji se primjenjuju na postupak davanja koncesije i vršenje koncesione djelatnosti su:

- Zakon o koncesijama („Sl.list CG“ br.08/09);
- Zakon o energetici („Sl.list CG“ br. 28/10);
- Zakon o obligacionim odnosima („Sl.list CG“ br.47/08);
- Zakon o državnoj imovini („Sl.list CG“ br.21/09);
- Zakon o vodama („Sl.list RCG“ br.27/07);
- Zakon o uređenju prostora i izgradnji objekata („Sl.list CG“ br.51/08 i 40/10);
- Zakon o životnoj sredini („Sl.list RCG“ br.12/96 i 40/10);
- Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG“ br.80/05);
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG“ br.80/05 i 40/10);
- Zakon o finansiranju upravljanja vodama ("Sl. list CG", br. 65/08);
- Zakon o integrisanom sprječavanju i kontroli zagađivanja ("Sl. list RCG", br.80/05);
- Zakon o upravljanju otpadom ("Sl. list RCG", br. 80/05 i "Sl.list CG" br.73/08);
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara("Sl. list CG", br. 49/10);
- Uredba o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu ("Sl. list RCG", br.20/07);

- Pravilnik o načinu vršenja revizije idejnog i glavnog projekta ("Sl. list CG", br.81/08 od 26.12.2008.godine);
- Pravilnik o načinu i sadržini tehničke dokumentacije ("Sl. list RCG", br.22/02);
- Uredba o bližem načinu sprovođenja postupka javnog nadmetanja u otvorenom i dvostepenom postupku davanja koncesije, ("Sl. list CG", br. 67/09);
- Pravilnik o licencama u energetsom sektoru Crne Gore, ("Sl. list RCG", br. 50/04);
- Pravilnik o tehničkim normativima za izgradnju objekata visokogradnje u seizmičkim područjima, ("Sl. list SFRJ", br. 31/81 sa izmjenama objavljenim u Službenom listu br. 49/82, 29/83, 21/88 i 52/90).

Prilog 1: Granica zahvata DPP-a za Osnovna tehnička rješenja I i II

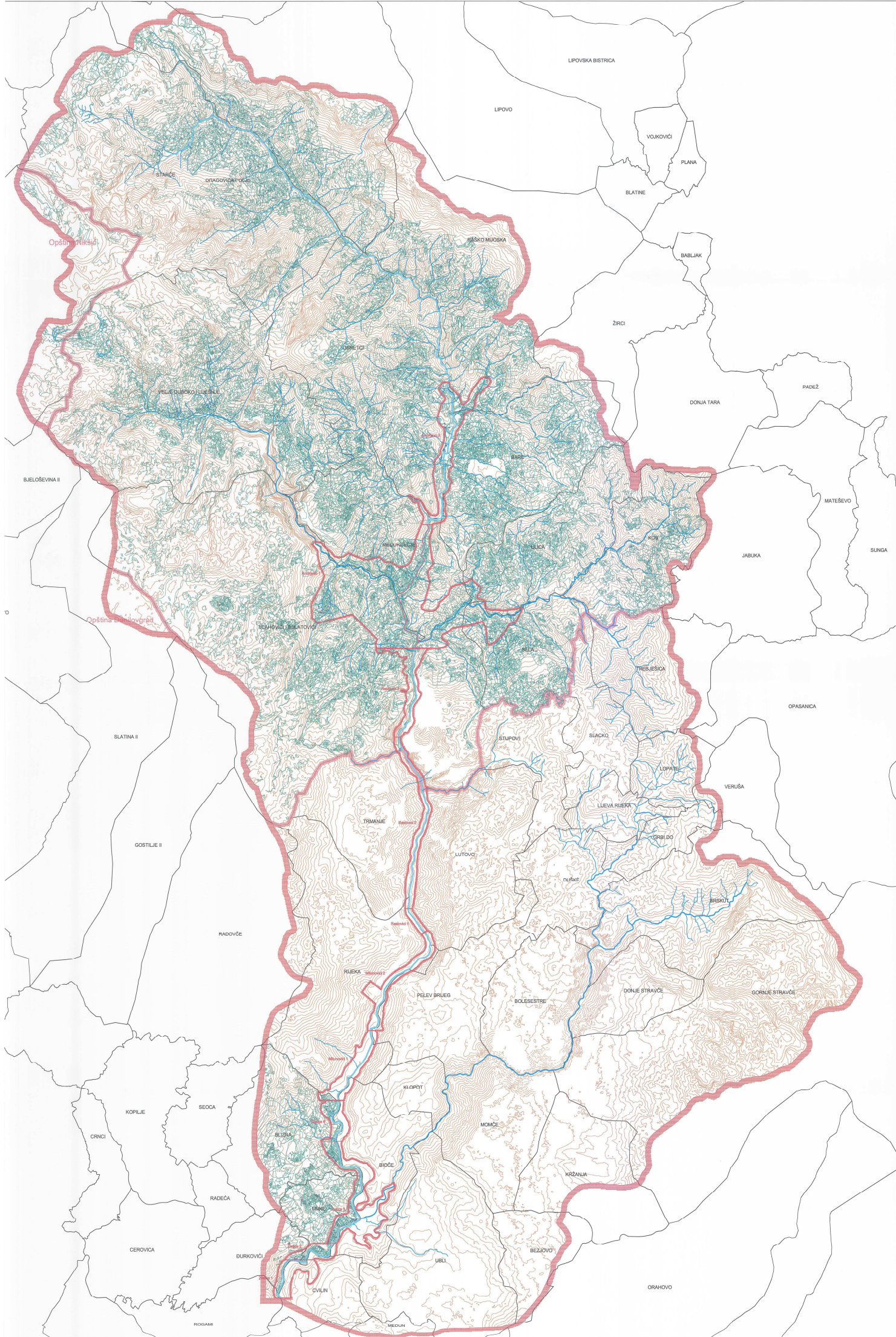
LEGENDA / LEGEND

Razmjera 1 : 50 000
(1 cm na karti odnosi se na 500 m)

PREGLEDNA KARTA USTOVALJENOG KATASTRA
NEPOKRETNOSTI NA TERITORIJI SLIVA MORACI SA
GRANICOM ZONE DETALJNE RAZRADE
CADASTRAL MAP OF MORACI WATERSHED AREA
WITH DETAILED DEVELOPMENT ZONE BOUNDARY

Broj / Number 05

- Granica sliva rijeke Moraca / Watershed boundary of river Moraca
- Zona detaljne razrade / Detailed development zone
- Naziv zone detaljne razrade / Name of detailed zone development
- Opštinska granica / Municip. boundaries
- Granica katastarske opštine / Boundary of cadastral municipality
- Naziv katastarske opštine / Name of cadastral municipality
- Rijeka vodar / Rivers
- Rijeka / Rivers
- Potoci / Stream
- Katastarska parcela / Parcel
- Izobice / Contours

KOORDINATE ZONE DETALJNE RAZRADE

Parcela (Katastarska)	X (m)	Y (m)
0000000001	100000	500000
0000000002	100000	500005
0000000003	100000	500010
0000000004	100000	500015
0000000005	100000	500020
0000000006	100000	500025
0000000007	100000	500030
0000000008	100000	500035
0000000009	100000	500040
0000000010	100000	500045
0000000011	100000	500050
0000000012	100000	500055
0000000013	100000	500060
0000000014	100000	500065
0000000015	100000	500070
0000000016	100000	500075
0000000017	100000	500080
0000000018	100000	500085
0000000019	100000	500090
0000000020	100000	500095
0000000021	100000	500100
0000000022	100000	500105
0000000023	100000	500110
0000000024	100000	500115
0000000025	100000	500120
0000000026	100000	500125
0000000027	100000	500130
0000000028	100000	500135
0000000029	100000	500140
0000000030	100000	500145
0000000031	100000	500150
0000000032	100000	500155
0000000033	100000	500160
0000000034	100000	500165
0000000035	100000	500170
0000000036	100000	500175
0000000037	100000	500180
0000000038	100000	500185
0000000039	100000	500190
0000000040	100000	500195
0000000041	100000	500200
0000000042	100000	500205
0000000043	100000	500210
0000000044	100000	500215
0000000045	100000	500220
0000000046	100000	500225
0000000047	100000	500230
0000000048	100000	500235
0000000049	100000	500240
0000000050	100000	500245
0000000051	100000	500250
0000000052	100000	500255
0000000053	100000	500260
0000000054	100000	500265
0000000055	100000	500270
0000000056	100000	500275
0000000057	100000	500280
0000000058	100000	500285
0000000059	100000	500290
0000000060	100000	500295
0000000061	100000	500300
0000000062	100000	500305
0000000063	100000	500310
0000000064	100000	500315
0000000065	100000	500320
0000000066	100000	500325
0000000067	100000	500330
0000000068	100000	500335
0000000069	100000	500340
0000000070	100000	500345
0000000071	100000	500350
0000000072	100000	500355
0000000073	100000	500360
0000000074	100000	500365
0000000075	100000	500370
0000000076	100000	500375
0000000077	100000	500380
0000000078	100000	500385
0000000079	100000	500390
0000000080	100000	500395
0000000081	100000	500400
0000000082	100000	500405
0000000083	100000	500410
0000000084	100000	500415
0000000085	100000	500420
0000000086	100000	500425
0000000087	100000	500430
0000000088	100000	500435
0000000089	100000	500440
0000000090	100000	500445
0000000091	100000	500450
0000000092	100000	500455
0000000093	100000	500460
0000000094	100000	500465
0000000095	100000	500470
0000000096	100000	500475
0000000097	100000	500480
0000000098	100000	500485
0000000099	100000	500490
0000000100	100000	500495